

Inštitút pre výskum práce a rodiny
Institute for Labour and Family Research

NÁVRH REGIONÁLNEHO AKČNÉHO PLÁNU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA PRE PREVENCIU A ELIMINÁCIU NÁSILIA PÁCHANÉHO NA ŽENÁCH NA ROKY 2020-2022

Kolektív autoriek

2020

„Domov musí byť bezpečné miesto pre všetkých“

Návrh regionálneho akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja pre prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2020-2022

Autorky: Martina Balogová Slobodníková, Jana Kamenská, Lívia Nemcová, Edita Palečková, Lenka Rovňanová, Anna Surovcová

Editorka: Anna Surovcová

Bratislava, 2020

Odborná garancia: Oľga Pietruchová

Vydanie: Prvé vydanie

Vydavateľ: Inštitút pre výskum práce a rodiny

Rok vydania: 2020

Rozsah: 31 strán

Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Obsah

ÚVOD	7
1. Základné východiská a vymedzenie problematiky	8
2. Východiská pre tvorbu Regionálneho akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2020 -2022	9
3. Všeobecné ciele a hlavné oblasti Regionálneho akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2020 - 2022	13
3.1 Informovanosť – vzdelávanie	13
3.2 Multiinštitucionálna spolupráca, podpora a sieťovanie subjektov a inštitúcií	14
3.3 Vytváranie podmienok na začlenenie sa žien – obetí násilia do bežného života	15
4. Špecifické ciele a konkrétne aktivity Regionálneho akčného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2020 - 2022	15
4.1 Informovanosť – vzdelávanie	15
4.2 Multiinštitucionálna spolupráca, podpora a sieťovanie subjektov a inštitúcií v oblasti násilia páchaného na ženách	21
4.3 Vytváranie podmienok na začlenenie sa žien a ich rodín – obetí rodovo podmieneného násilia do bežného života	24
5. Odporúčania:	28

ÚVOD

Násilie na ženách je v súlade s medzinárodným konceptom ľudských práv chápané ako porušovanie základných ľudských práv a forma diskriminácie žien. Predchádzanie a znižovanie takéhoto násillia je preto prioritou ochrany a podpory ľudských práv žien.

Násilie páchané na ženách má rôzne formy a podoby. Podľa informácií uvedených v Národnom akčnom pláne na prevenciu a elimináciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019 (ďalej NAP) je násilie na ženách závažným a čoraz viditeľnejším celospoločenským problémom aj v podmienkach SR. Podľa reprezentatívneho prieskumu výskytu a skúsenosti žien s násillím páchaným na ženách na Slovensku zasahuje veľkú skupinu žien, dotýka sa rôznych oblastí od detstva po dospelosť, intímne vzťahy nevynímajúc. Každá piata dospelá žena, ktorá má v súčasnosti partnera, zažila z jeho strany násillné správanie – presnejšie 21,2% dospelých žien SR vo veku 18 – 64 rokov. Výskyt násillia na ženách od bývalých partnerov je ešte vyšší: z dospelých žien, ktoré mali bývalého partnera, zažilo z jeho strany násillné správanie 27,9% , z toho 12, 2% vyhranené násillie (Filadelfiová, Holubová et al, 2008). Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách realizovalo v období od 30. marca do 14. júna 2020 (obdobie pandémie COVID-19) týždenné zisťovania u poskytovateľov služieb pre ženy zažívajúce násillie o tom, koľko žien vyhľadalo ich služby a koľko z nich potrebovalo ubytovanie. Počet organizácií zapojených do zisťovania sa v jednotlivých týždňoch líšil, pohyboval sa od 15 po 22 poskytovateľov služieb rozmiestnených po celom Slovensku. Celkovo sa v sledovanom období na služby obrátilo 1251 žien, pričom 362 z nich boli nové klientky, teda ženy, ktoré predtým nevyužívali ich služby. Po počiatočnom utlmení využívania služieb ženami zažívajúcimi násillie na začiatku karantény nastal po Veľkej noci 2020 nárast. V absolútnych číslach sa počas mája 2020 zmiernil a opätovne narástol na začiatku júna, kedy sa na organizácie v prvom júnovom týždni obrátilo rekordných 178 klientok. Priemerne sa za týždeň obrátilo na organizácie 114 žien.

Násilie na ženách má v podmienkach SR najmä – ale nielen – povahu domáceho násillia a preto napriek vysokému výskytu vysokú latenciu. Väčšina násillných činov páchaných na ženách sa pácha doma za zavretými dverami, kde okrem detí nie sú prítomní žiadni svedkovia. Citlivosť a náročnosť problematiky násillia na ženách ako i stále pretrvávajúca existencia stereotypných predstáv o úlohe ženy a muža v rodine prispeli k dlhodobej tabuizácii témy a jej absencii vo verejnom a politickom diskurze. Z toho vyplývajúce nesprávne chápanie a postoje spoločnosti ako aj exekutívy k násilliu na ženách ako takému, znamenali absenciu koordinovaných a špecializovaných služieb pomoci obetiam tohto násillia.

Jedným z odporúčaní NAP-u je odporúčanie vypracovať a aplikovať v praxi regionálne akčné plány na prevenciu a elimináciu násillia na ženách v rámci jednotlivých regiónov Slovenska, nakoľko náročnosť problematiky násillia páchaného na ženách je aj v rámci týchto regiónov odlišná.

Autorky RAP

1. ZÁKLADNÉ VÝCHODISKÁ A VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

Nepripustnosť násilia páchaného na ženách je odvodená predovšetkým od vymedzenia základných ľudských práv a slobôd, ktoré boli Všeobecnou deklaráciou ľudských práv prijatou Organizáciou spojených národov v roku 1948 priznané všetkým ľuďom bez ohľadu na rasu, farbu pleti, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie.

Medzi základné ľudské práva a slobody v kontexte násilia páchaného na ženách patrí predovšetkým právo na život, slobodu a osobnú bezpečnosť, ochranu pred mučením, krutým a neľudským zaobchádzaním, právo na ochranu pred svojvoľným zasahovaním do súkromného života a právo na ochranu pred diskrimináciou.

Podľa Deklarácie OSN o odstránení násilia páchaného na ženách sa za násilie páchané na ženách považuje „akýkoľvek čin násilia, založený na rodovej nerovnosti, ktorého dôsledkom je, alebo ktorý smeruje k tomu, aby jeho dôsledkom bolo fyzické, sexuálne alebo psychické poškodenie ženy, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, nátlaku alebo akéhokoľvek upierania slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote“.

V medziach európskej politiky súčasného desaťročia je problematika násilia páchaného na ženách zasadená do širšieho kontextu rodovej rovnosti (Európsky pakt pre rodovú rovnosť 2011-2015, Stratégia rovnosti žien a mužov na roky 2010-2015). Pojem rodová rovnosť označuje „spravodlivé zaobchádzanie so ženami a mužmi, čo môže znamenať tak rovnaké zaobchádzanie, ako aj zaobchádzanie, ktoré je rozdielne, ale je ekvivalentné z hľadiska práv, výhod, povinností a možností“¹.

Dôležitým medzinárodným dokumentom v predmetnej téme je Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilíu na ženách a domácejmu násilíu a boji proti nemu (tzv. Istanbulský dohovor). Tento Dohovor bol podpísaný Slovenskou republikou v roku 2011 a za cieľ stanovuje:

- ochraňovať ženy pred všetkými formami násilia a predchádzať násilíu na ženách a domácejmu násilíu, trestne stíhať násilie na ženách a domáce násilie a odstrániť ho,
- prispieť k odstráneniu všetkých foriem diskriminácie žien a podporovať skutočnú rovnoprávnosť medzi ženami a mužmi vrátane emancipácie žien,
- navrhnúť komplexný rámec, politiku a opatrenia na ochranu všetkých obetí násilia na ženách a domáceho násilia a pomoc všetkým obetiam násilia na ženách a domáceho násilia,
- podporovať medzinárodnú spoluprácu s cieľom odstrániť násilie na ženách a domáce násilie,
- poskytnúť podporu a pomoc organizáciám a orgánom činným v trestnom konaní, aby mohli efektívne spolupracovať na vytvorení integrovaného prístupu na odstránenie násilia na ženách a domáceho násilia.

V podmienkach Slovenskej republiky je v oblasti násilia páchaného na ženách na celoštátnej úrovni záväzným strategickým dokumentom Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách, vychádzajúca predovšetkým z týchto princípov:

---

¹ Standardy komplexnej podpory a ochrany žien zažívajúce násilie

- všetky formy násillia páchaného na ženách a v rodinách sú porušením základných ľudských práv a slobôd,
- násillie páchané na ženách a v rodinách je štruktúrally jav, ktorý je priamym dôsledkom nerovností a nerovnováhy moci medzi jednotlivcami, v rodine a v spoločnosti,
- akákoľvek forma násillia je neakceptovateľná, násillie páchané na ženách a v rodinách nesmie byť tolerované (nulová tolerancia násillia),
- za páchanie násillia je zodpovedný násillník, pomáhajúce profesie nemôžu znevažovať obeť a obviňovať ich z príčinných súvislostí,
- pri prevencii a eliminácii násillia na ženách a v rodinách má byť uplatňovaný koordinovaný a integrovaný systém, ktorý vychádza z podpory partnerstva a spolupráce medzi všetkými orgánmi verejnej správy a samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, sociálnymi partnermi a ďalšími aktérmi.

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 -2019 je dokument, vychádzajúci z Národnej stratégie na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách, ktorý stanovuje ciele, opatrenia a úlohy v oblasti eliminácie a prevencie násillia páchaného na ženách. Jedným z dôležitých opatrení Národného akčného plánu pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 -2019 je odporúčanie samosprávnym krajom, obciam a mestám „vypracovať a aplikovať v praxi regionálne akčné plány (RAP) na prevenciu a elimináciu násillia na ženách“.

2. VÝCHODISKÁ PRE TVORBU REGIONÁLNEHO AKČNÉHO PLÁNU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA (RAPBBSK) NA PREVENCIU A ELIMINÁCIU NÁSILLIA PÁCHANÉHO NA ŽENÁCH NA ROKY 2020 -2022

V záujme riešenia problematiky násillia páchaného na ženách v Banskobystrickom regióne (Banskobystrický samosprávny kraj, BBSK) a v záujme dosiahnuť nulovú toleranciu voči všetkým formám násillia páchaného na ženách, bolo v roku 2019 iniciované vytvorenie pracovnej skupiny zloženej z odborníčok a odborníkov pôsobiacych v rôznych sférach, kde prienikom ich záujmu je aj násillie páchané na ženách. Výsledkom tejto skupiny bola príprava a následná tvorba RAPBBSK na roky 2020 – 2022.

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len „BBSK“) má v aktuálnej organizačnej štruktúre Odbor sociálnych služieb a zdravotníctva. V sociálnej oblasti sa jeho činnosti sa okrem iného zameriava na:

- zabezpečuje posudkovú činnosť v sociálnej oblasti,
- umiestňuje klientov do zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- organizačne a odborne zabezpečuje a realizuje originálne kompetencie Banskobystrického samosprávneho kraja v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- realizuje činnosti v oblasti podpory poskytovateľov sociálnych služieb,
- zabezpečuje financovanie poskytovateľov sociálnych služieb priamo z rozpočtu Banskobystrického samosprávneho kraja a formou príspevkov na ich činnosť,
- metodicky usmerňuje a kontroluje zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK a zariadenia sociálnych služieb neverejných poskytovateľov sociálnych služieb,
- je správnym orgánom pre oblasť poskytovateľov sociálnych služieb,
- odborne a organizačne zabezpečuje riešenie problematiky marginalizovaných skupín súvisiacej s oblasťou sociálnych vecí,

- vedie a udržiava aktuálne údaje v elektronickom registri poskytovateľov sociálnych služieb v rámci pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja v systéme CRM.
(<https://www.bbsk.sk/%C3%9Arad/Organiza%C4%8Dn%C3%A9jednotky%C3%9AraduBBSK/Odborsoci%C3%A1lnychslu%C5%BEiebazdravotn%C3%ADctva.aspx>, 7.5.2020, 19:45)

V súvislosti s nastavením ďalších úloh v oblasti sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji bola pripravená a dňa 28.2.2019 Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 160/2019 schválená koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom kraji na roky 2019-2025. Jednou z cieľových skupín, ktorým je v koncepcii venovaná pozornosť sú aj ľudia v nepriaznivej a krízovej sociálnej situácii, kam zaradujeme aj ženy zažívajúce násilie a ich deti.

V rámci koncepcie rozvoja sociálnych služieb v BBSK (ďalej KRSS BBSK) na roky 2019 – 2025 je téma komplexnej pomoci obetiam násillia venovaná časť v rámci špecifikácie služieb krízovej intervencie. *Z údajov zozbieraných pri tvorbe KRSS BBSK vyplýva, že v okrese Detva nie sú poskytované žiadne služby krízovej intervencie. Vybavenosť týmito službami je veľmi nízka aj v okrese Žarnovica a prekvapivo aj v okrese Zvolen, keďže vo väčších mestách sa očakáva vyššia potreba po týchto druhoch služieb. Celkovo je pokrytie jednotlivými druhmi sociálnymi službami krízovej intervencie v rámci BBSK veľmi nerovnomerné.*

Téma komplexnej pomoci obetiam násillia je v KRSS BBSK rozvinutá nasledovne:

Pri určovaní potreby služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti sme sa opierali o návrhy štandardov komplexnej podpory a ochrany žien zažívajúcich násilie¹⁴, ktoré vychádzajú jednak z minimálnych štandardov Rady Európy, medzinárodných dohovorov a praktických skúseností a potrieb v slovenskom prostredí. Typ zariadenia nazývaný „Bezpečný ženský dom“ by mal mať kapacitu primeranú vzhľadom na svoje špecifické ciele a charakteristiky najviac 10 rodinných miest (1 rodinné miesto = 1 žena + priemerný počet detí na 1 ženu, teda úhrnná plodnosť, teda približne 1,5), resp. s nie viac ako 25 - 35 ženami a ich deťmi. Takáto kapacita bezpečného ženského domu je optimálna. Vyšší počet žien a ich detí v jednom bezpečnom ženskom dome sa neodporúča aj z hľadiska kvality komunitného života v dome a zaistenia bezpečia. Z hľadiska cieľovej skupiny sa bezpečným ženským domom najviac približuje sociálna služba zariadenie núdzového bývania. V BBSK je v súčasnosti táto služba poskytovaná v piatich okresoch v celkovej kapacite 84 miest. Podľa odporúčaní by sa táto kapacita mala pohybovať na úrovni 66 rodinných miest resp. 150 miest (matiek a detí vrátane). Je zrejmé, že táto služba by potrebovala posilniť a to nielen kapacitne, ale aj z hľadiska minimálnych štandardov. Spektrum služieb podporujúcich túto cieľovú skupinu by mal zahŕňať tiesňovú linku (na národnej úrovni) s 24-hodinovou dostupnosťou, 1 poradenské centrum pre ženy na 50 000 obyvateľov, čiže v BBSK 7 poradní a minimálne 1 centrum pre ženy so skúsenosťou so znásilnením. Dnes je jediným poskytovateľom špecializovaného sociálneho poradenstva pre túto cieľovú skupinu len jeden subjekt – Centrum sociálnych služieb KA v Krupine, v zmysle akreditácie na sociálnu službu špecializované sociálne poradenstvo podľa zák.č.448/2008 pre Banskobystrický kraj (najmä pre okresy Krupina, Zvolen, Detva, Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Veľký Krtíš) a v zmysle akreditácie pre obeť trestných činov podľa zák.č.274/2017 Z.z. pre okresy Krupina a Zvolen. Tento poskytovateľ sa nachádza aj v zozname akreditovaných subjektov poskytujúcich pomoc obetiam

(https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/NP/podpora_prevencie/dokument_standarty_komplexnej_podpory_a_ochrany_zien_zazivajucich_nasilie.pdf)

Z hľadiska cieľovej skupiny sa bezpečným ženským domom najviac približuje sociálna služba zariadenie núdzového bývania alebo útulok pre ženy alebo pre rodičov s deťmi. V BBSK je v súčasnosti táto služba poskytovaná v štyroch okresoch v celkovej kapacite 84 miest. V okrese Banská Bystrica 3, v okrese Lučenec 2, v okrese Rimavská Sobota 1 a v okrese Krupina 1.

Koncom roka 2018 zriadilo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v rámci Národného projektu *Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť* kontaktný bod v krajskom meste, ktoré bude poskytovať svoje služby obetiam trestných činov.

Problematika žien – obetí z marginalizovaných rómskych komunít (MRK)

Nemalú pozornosť je potrebné venovať aj problémom žien – obetí z marginalizovaných rómskych komunít, nakoľko na území Banskobystrického kraja sú tieto komunity zastúpené. Na Slovensku je podľa výskumov týraná každá piata žena, v prípade žien z rómskych marginalizovaných komunít je to každá druhá. To potvrdil prieskum občianskeho združenia Quo Vadis vo Zvolene v rámci projektu „Keď tradície boľia“. Prieskum sa konal v Banskobystrickom samosprávnom kraji a poukázal na skutočnosť, že výskyt násillia páchaného na rómskych ženách kvantitatívne rastie spolu s mierou chudoby. Na základe výsledkov analýz pripravených Inštitútom pre výskum práce a rodiny (2015) v rámci národného projektu Podpora eliminácie a prevencie násillia na ženách „ženy z marginalizovaných rómskych komunít, sú veľmi často vystavené väčšiemu riziku násillia, zranenia, zneužívania, zanedbávania alebo nedbanlivého zaobchádzania, a to ako v rámci domova, tak aj mimo neho“ (IVPR, 2015). Akékoľvek formy násillia majú pre ženy zažívajúce násillie ničivé následky. Postavenie rómskej ženy v rámci spoločnosti a eliminácia násillia páchaného na ženách z marginalizovaných komunít sa špecificky vo vládných koncepciách zatiaľ nerieši. Výnimkou je koncepcia Solidarita Integrita – Inklúzia, 2008-2013, zameraná na rozvoj rómskej národnostnej menšiny na Slovensku, v ktorej sa samostatná časť venuje rodovej rovnosti vo vzťahu k rómskym ženám. Tento vládny materiál síce navrhuje konkrétne odporúčania i v rámci eliminácie násillia páchaného na rómskych ženách, avšak aktuálne sú nástroje eliminácie násillia páchaného na ženách nastavované len všeobecne, bez identifikácie špecifických potrieb rómskych žien. Vytvorenie komplexného rámca, ktorý sa zakladá na ľudských právach je nevyhnutnosťou. Účelom by malo byť adekvátne zabezpečenie lepšej ochrany obetí, obnovenia ich psychického a fyzického zdravia ako aj opätovného vybudovania nových príležitostí na život. Výsledky viacerých prieskumov ukázali, že ženy z rómskych marginalizovaných komunít si vyžadujú osobitný prístup, nakoľko vychádzajú z viacnásobnej deprivácie podmienenej etnickými rodovými stereotypmi. Neznalosť a nerešpektovanie týchto špecifik môže naďalej viesť k prehľbovaniu nerovného postavenia rómskych žien, nielen v rámci rodiny, ale aj v akceptácii násillia páchaného na ženách v marginalizovaných rómskych komunitách a celej spoločnosti. Nakoľko rodové stereotypy v sociálne exkludovanej komunite reprodukovujú intenzívnejšie, môže to mať celospoločensky negatívny dopad (IVPR, 2015).

V rámci BBSK existuje vyšší podiel marginalizovanej rómskej komunity s odlišným kultúrnym, vzdelanostným a socioekonomickým statusom. Rómske ženy sú výrazne poznačené rodovými stereotypmi a viacnásobnou diskrimináciou. Súvisí to aj s ich uplatnením na trhu práce. Rómske ženy sú vnímané ako nerovnocenné partnerky/manželky zo strany svojich partnerov/manželov, k čomu sa pridružujú fyzické ako aj psychické útoky. Bohužiaľ, veľa krát samotné rómske ženy nevnímajú násillné správanie svojich partnerov/ manželov ako závažný problém a podceňujú jeho rozsah ako aj následky

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> o téma je rozpracovaná v rámci krízovej intervencie (+ zariadenia) <ul style="list-style-type: none"> ▪ register poskytovateľov sociálnych služieb o v rámci Banskobystrického kraja existujú potencionálni partneri, ktorí v téme pracujú o výborná činnosť už existujúcich zariadení 	<ul style="list-style-type: none"> o nízka opora v legislatíve o reálne neuplatňované postupy o veľký rozdiel medzi teóriou a praxou napr. v postupoch a riešeníach polície (inštitút vykazania z domu má pôsobnosť 10 dní!) o nesystematickosť vzdelávania o nedostatočná odborná príprava pomáhajúcich profesií/učiteľov

<ul style="list-style-type: none"> ▪ BB – Debora, Kotva, Dom sv. Vincenta, OZ Návrat ▪ ZV – Dorka, OZ Quo Vadis ▪ KA – ZNB, Poradenské centrum pre obeť ▪ LC – Slatinka, LC – Centrum pre občana a rodinu -útulok (OZ Za dôstojný život) Útulok pre ženy s deťmi (zriadený BBSK) ▪ RS- Krízové centrum SOS ▪ BŠ – OZ Savore ○ Existencia vzdelávacích programov pre rôzne cieľové skupiny ○ Národná linka pomoci obetiam násilia 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nekomplexná odborná príprava polície – chýbajú modelové situácie pre nácvik zručností a spôsobilostí <ul style="list-style-type: none"> ▪ absencia špecializovaných zariadení pre operatívne umiestnenie obetí násilia (napr. bezpečný ženský domov a pod.) ▪ absencia komplexných postupov pomoci obetiam ○ Nedefinovanie časových rámcov riešenia bývania <ul style="list-style-type: none"> ▪ absencia aktuálnej siete poskytovateľov nadväzujúcich sociálnych služieb v regióne ○ chýba zasieťovanie zariadení – sociálnych služieb pre zložky Policajného zboru, najmä pre operačné strediská na polícii ○ chýba pravidelná aktualizácia a pravidelná distribúcia tejto siete <ul style="list-style-type: none"> ▪ zlyhávanie systému ochrany detí a žien pred násilím (v reálnej praxi) ○ nedefinovaný najlepší záujem dieťaťa ○ ľudský faktor v prístupe <ul style="list-style-type: none"> ▪ národná linka pomoci obetiam násilia ○ absencia nonstop služby podpory obetiam ○ Slabá informovanosť <ul style="list-style-type: none"> ▪ riziko fluktuácie zaškolených zamestnancov zaoberajúcich sa násilím (hlavne v policajných zboroch, na úradoch a pod.) ▪ samospráva mesta/obce – nízka informovanosť pracovníkov a pracovníčok prvého kontaktu v obciach poskytujúcich základné sociálne poradenstvo o možnostiach pomoci ▪ neefektívna pomoc ženám s MRK zažívajúcich násilie páchané na ženách ▪ absencia terénnych poradenských služieb v rómskych komunitách, nedostatok informácií a postupov pre špecifické potreby žien z MRK ▪ pretrvávajúca diskriminácia žien z MRK ▪ sťažený prístup žien z MRK k adekvátnej a špecializovanej pomoci
--	---

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osveta, vzdelávanie, prevencia <ul style="list-style-type: none"> ▪ cez ZMOS, samosprávy, Úniu miest ▪ poskytovanie vzdelávania pre rôzne zložky (Policajný zbor...) ▪ vzdelávacie programy pre všetky úrovne systému aj cez tému prevencia <ul style="list-style-type: none"> - Formálne vzdelávanie - Neformálne vzdelávanie - Pre pomáhajúce profesie ▪ mestá BBSK majú Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť venovať téme pozornosť ▪ oboznámiť zastupiteľstvo pre podporu a schválenie RAP-u ▪ cez komisie MSZ ▪ Úrad vlády SR (cez štátne dotácie) <ul style="list-style-type: none"> ▪ aktuálne beží projektová výzva (nové zariadenia, byty, a podpora existujúcich...) ▪ Ministerstvo vnútra SR <ul style="list-style-type: none"> ▪ výzva pre existujúce zariadenia rozšírenie sociálnych služieb (bezpečné ženské domy – samostatné byty pre riešenie krízovej intervencie) ▪ Média – časopisy, rozhlas... ▪ Neziskové organizácie a občianske združenia (3. sektor) – pre viaceré je problematika násilia páchaného na ženách významnou témou 	<p>ekonomická a iná závislosť žien – obetí násilia</p> <p>nejednotnosť postupov zainteresovaných pomáhajúcich profesií v prístupe k obetiam násilia</p> <p>sťažený prístup žien a ich detí – obetí k adekvátnej a špecializovanej pomoci</p>

3. VŠEOBECNÉ CIELE A HLAVNÉ OBLASTI REGIONÁLNEHO AKČNÉHO PLÁNU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA PREVENCIU A ELIMINÁCIU NÁSILIA PÁCHANÉHO NA ŽENÁCH NA ROKY 2020 -2022

Všeobecné ciele RAP v BBSK sú formulované vzhľadom k týmto základným oblastiam:

3.1 Informovanosť - vzdelávanie

Násilie páchané na ženách je dôsledkom nerovnováhy moci medzi mužmi a ženami v spoločnosti. Násilie páchané na ženách zároveň túto nerovnováhu udržiava a posilňuje. Nerovnosť žien v spoločnosti je vnímaná ako skutočná -fundamentálna príčina násilia na ženách. Nerovnosť žien v rôznych ekonomických a sociálnych znevýhodneniach má pritom rodový charakter, t.j.

znevýhodnenia žien sú sociálnymi konštruktmi, sú výsledkom spoločenského vývoja a sú odstrániteľné, meniteľné –korigovateľné. Násilie na ženách treba riešiť v rámci problematiky rodovej rovnosti v celej jej šírke a v previazanosti rodových nerovností na rôznych úrovniach, a to na systémovej - celospoločenskej, komunitnej, v rodine, v partnerských vzťahoch aj na individuálnej rovine. Všetky podporné služby pre ženy zažívajúce násilie by mali byť založené na rodovo podmienenom vnímaní násillia ako príčiny aj dôsledku nerovnosti žien a mužov

(https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/NP/podpora_prevenencie/standardy_komplexnej_podpory.pdf)

Jedným z nástrojov zmien v chápaní rodovej rovnosti a aj násillia páchanom na ženách je informovanosť a vzdelávanie laickej i odbornej verejnosti, vrátane žien, ktoré násillie zažívajú/zažívali, vrátane páchatel'ov, ktorí násillie páchali/páchajú. Hlavným cieľom tejto oblasti je **zabezpečiť komplexné procesy smerujúce k posilňovaniu objektívnej informovanosti a vzdelávaniu verejnosti v oblasti prevencie a eliminácie násillia páchaného na ženách**. Ak má byť bezpečie žien zažívajúcich násillie a ich detí najvyššou prioritou a cieľom podporných služieb, je nevyhnutná všeobecná informovanosť o tejto téme, ako aj pochopenie vlastných hraníc vo vlastnom správaní, ku ktorému odborná, zámerná a cieľavedomá edukácia môže významne prispieť.

Cieľ je možné naplniť najmä tým, že vytvoríme dostatočnú poznatkovú bázu o rodovej rovnosti a násillí páchanom na ženách (ale aj na deťoch), čím očakávame, že prispejeme k rozšíreniu efektívnych nástrojov intervencie a prevencie v téme násillia. Súčasťou komplexnej informácie je aj téma detských práv, ľudských práv (a v kontexte týchto práv aj sexuálnych a reprodukčných práv a zdravia) a porušovania týchto práv tak, aby každý človek mohol žiť svoj život bezpečne, slobodne, dôstojne a bez akéhokoľvek ohrozenia. Medzi základné práva a slobody v kontexte násillia páchaného na ženách patrí najmä právo na život, slobodu, ochranu pred mučením, krutým a neľudským zaobchádzaním, právo na osobnú bezpečnosť, na ochranu súkromného života a ochranu pred diskrimináciou.

3.2 Multiinštitucionálna spolupráca, podpora a sieťovanie subjektov a inštitúcií

Zo SWOT analýzy vyplýva, že pre optimálne riešenie je nevyhnutná spolupráca na úrovni viacerých rezortov. Riešenie páchania násillia na ženách nie je úlohou iba jedného rezortu, ale je vždy o komplexnom poradenstve (psychologickom, právnom, sociálnom...). Interdisciplinarita je rozhodujúca najmä pri riešení akútnej pomoci. Hlavným cieľom je **identifikovať inštitúcie, organizácie a zariadenia, ktoré aktívne participujú na riešení témy v rôznych súvislostiach, zistiť ich kompetencie, pokúsiť sa ich zosieťovať vo vzťahu k riešeniu, eliminácii alebo poradenstvu v oblasti prevencie a eliminácie násillia páchaného na ženách**.

Riešenie problematiky násillia na ženách sa vzťahuje na viaceré rezorty:

- o **rezort spravodlivosti** (napr. bezplatnú právnu pomoc z dôvodu, že násillie na ženách je porušovaním práv a diskrimináciou, trestným činom),
- o **rezort zdravotníctva** (napr. liečenie krátkodobých a dlhodobých zdravotných dopadov, špecializované forenzné lekárstvo pri znásilnení),
- o **rezort vnútra a policajné zložky** (napr. špecializovaná a kompetentná ochrana a pomoc polície),
- o **rezort sociálnych vecí a rodiny** (napr. špecializované sociálne poradenstvo, vybrané služby krízovej intervencie, iné formy špecializovanej podpory)

Z predchádzajúceho vyplýva, že násillie na ženách je otázkou osobnej bezpečnosti, spravodlivosti, zdravia a sociálnej ochrany. Systém, ktorý by mal tieto otázky riešiť, označujeme ako komplexná podpora a ochrana žien zažívajúcich násillie. Ide o súbor opatrení a postupov uplatňujúcich rodový (nie neutrálny) prístup, špecificky zameraný na ženy a deti, zažívajúce násillie.

3.3 Vytváranie podmienok na začlenenie sa žien - obetí násilia do bežného života

SWOT analýza identifikovala existenciu istej siete zariadení poskytujúcich pomoc v krízovej intervencii, avšak nerovnomerne rozloženú a sčasti nesystémovú, bez vytvárania legitímnych podmienok potrebných pre relevantné a dostupné služby v oblasti kontinuálnej odbornej pomoci ženám a ich rodinám – obetiam násilia pri zaraďovaní sa do bežného života. Iba vytváraním podmienok odborne, systémovo a kvalitne zabezpečených je možné tento proces skvalitniť, optimalizovať, zrealizovať a urýchliť, čo je najdôležitejšie pre samotné klientky zariadení a ich rodiny.

4. ŠPECIFICKÉ CIELE A KONKRÉTNE AKTIVITY REGIONÁLNEHO AKČNÉHO PLÁNU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA PREVENCIU A ELIMINÁCIU NÁSILIA PÁCHANÉHO NA ŽENÁCH NA ROKY 2020 -2022

4.1 Informovanosť - vzdelávanie

1.1 Odborne pripraviť a realizovať vzdelávanie laickej verejnosti v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách. Aktivity by mali byť smerované k týmto cieľovým skupinám:

- Žiaci a žiačky škôl, školských zariadení, vrátane špeciálnych: vzdelávacie programy, workshopy, osvetové akcie, premietanie filmov a diskusie, besedy, živé knižnice a pod.
- Pedagogickí a odborní zamestnanci a zamestnankyne škôl a školských zariadení, vrátane špeciálnych: vzdelávanie v oblasti scitlivovania na tému prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách, workshopy, osvetové akcie, vytváranie a overovanie metodického materiálu pre potreby školy a školských zariadení).
- Komunity (napr. sociálne znevýhodnené a marginalizované skupiny, zdravotne znevýhodnení občania/občianky a pod.): vzdelávacie programy, workshopy, osvetové akcie, premietanie filmov a diskusia, besedy...).

Opatrenie 1.1					
Strategický cieľ	Odborne pripraviť a realizovať vzdelávanie laickej verejnosti v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách				
Oblasť	Termín	Zodpovednosť	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Organizácia workshopov pre študentov/študentky stredných a vysokých škôl zameraných na primárnu prevenciu</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje	Subjekty poskytujúce služby obetiam násilia v BB kraji	Počet organizovaných workshopov

<i>násilia páchaného na ženách</i>					
<i>Realizácia vzdelávacích programov v téme násilia pre žiakov/žiačky stredných škôl</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje	Subjekty poskytujúce služby obetiam násilia v BB kraji	Počet organizovaných vzdelávacích programov
<i>Verejné regionálne diskusie (ponuka aktuálnych tém na základe výsledkov analýz)</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje	Subjekty poskytujúce služby obetiam násilia v BB kraji	Počet organizovaných diskusií
<i>Workshopy na stredných a vysokých školách</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje	PF UMB	Počet organizovaných workshopov
<i>Realizovať vzdelávanie pre komunitu (vzdelávacia a osvetová činnosť v MRK – rómska komunita, ženy, mládež)</i>	2023	OZ Únia rómskych materských centier Poltár, Pomoc deťom o.z. BB, OZ Quo vadis Zvolen, Komunitné centrum menších Veľký Krtíš	Vlastné zdroje	Subjekty poskytujúce služby obetiam násilia v BB kraji	Počet organizovaných vzdelávacích aktivít a osvetových aktivít v MRK
<i>Realizovať osvetovú a poradensko-konzultačnú činnosť v oblasti ľudských práv, rodovej rovnosti a rovnosti príležitosti (aj násilia páchaného na ženách a deťoch)</i>	2021	OZ Savore Banská Štiavnica	Vlastné zdroje	Zdravé komunity Komunitné centrá	Počet organizovaných osvetových činností Počet konzultácií v oblasti ľudských práv...

<i>Odborne realizovať vzdelávanie pre ženy, ktoré zažili násilie a ktoré potrebujú spracovať vlastnú prežitú traumu a začleniť sa života.</i>	2023	OZ Únia rómskych materských centier Poltár	Vlastné zdroje		Počet realizovaných vzdelávacích aktivít pre ženy, ktoré zažili násilie
<i>Vzdelávacia činnosť (verejnosť, seniorky)</i>	2021	Krízové centrum SOS Rimavská Sobota	Vlastné zdroje		Počet realizovaných vzdelávacích aktivít pre verejnosť

1.2 Odborne pripraviť a realizovať regionálne osvetové akcie, napr. v obchodných centrách, na verejných miestach a podobne.

- Príprava tlačených a webových propagačných materiálov (letáky, bulletiny, iné propagačné materiály).
- Príprava a realizácia dňa boja proti násiliu páchanom na ženách (25.11. alebo Deň ľudských práv 10.12.).
- Široká medializácia témy, zverejňovať rôzne odborné príspevky, texty, besedy, udalosti v súvislosti s násilím páchaným na ženách (cez regionálne, miestne TV, rozhlas a tlač...).

Opatrenie 1.2					
Strategický cieľ	Odborne pripraviť a realizovať regionálne osvetové akcie, napr. v obchodných centrách, na verejných miestach a podobne				
Oblasť	Termín	Zodpovednosť	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Pripraviť, vytlačiť a distribuovať informačné materiály s príslušnými, relevantnými a aktuálnymi informáciami o problematike a poskytovanej pomoci.</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam, kontaktný infobod BB	Počet distribuovaných informačných materiálov

<i>Vytvoriť, zverejniť a propagovať informačné materiály prostredníctvom webových stránok a sociálnych sietí (letáky, bulletin, iné informačné materiály)</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	Obce BBSK, BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam, kontaktný infobod BB	Počet vytvorených a zverejnených propagačných a informačných materiálov
<i>Pripraviť a zrealizovať osvetové aktivity ku Dňu boja proti násiliu páchanom na ženách (25.11.) a Dňu ľudských práv (10.12.) s cieľom zvyšovať informovanosť a právne povedomie...</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Počet zrealizovaných osvetových aktivít ku Dňu boja proti násiliu páchanom na ženách, Dňu ľudských práv
<i>Organizovať prednášky a stretnutia pre verejnosť</i>	2021	KC Romano Jilo Zvolen, OZ Savore, Banská Štiavnica, Centrum komunitného organizovania, Banská Bystrica, Krízové centrum SOS Rimavská Sobota	Vlastné zdroje	okres Zvolen, Banská Bystrica	Počet zrealizovaných prednášok a stretnutí pre verejnosť
<i>Prizvať subjekty, ktoré sú angažované v téme pre aktuálnu medializáciu problematiky cez konkrétne aktivity (cez regionálnu TV –</i>	2021	Organizujúce subjekty		Tlačové oddelenie BB SK	Počet mediálnych výstupov

<i>Hronka, SSTVR, mestské televízie a i.)</i>					
<i>Zverejňovať odborné príspevky, texty, udalosti v súvislosti s násilím páchaným na ženách (cez regionálnu a miestnu tlač – Náš kraj, My žurnal...).</i>	2021	Koordinátor/k a RAP BB SK		Spolupracujúce subjekty poskytujúce pomoc obetiam	Počet zverejnených príspevkov

1.3 Odborne pripraviť a realizovať vzdelávanie odbornej verejnosti v oblasti násillia páchaného na ženách (zástupcovia relevantných rezortných pracovísk). Aktivity by mali byť smerované k týmto cieľovým skupinám:

- Odborní zamestnanci a zamestnankyne štátnej a verejnej správy: workshopy, semináre...
- Polícia (mestská, štátna...), možno aj iné zložky: workshopy, semináre, špecializované vzdelávania
- Poskytovatelia sociálnych služieb
- Spracovať a vytvoriť informačný materiál o téme násillia páchanom na ženách určený pre odbornú verejnosť.

Opatrenie 1.3					
Strategický cieľ	Odborne pripraviť a realizovať vzdelávanie odbornej verejnosti v oblasti násillia páchaného na ženách (zástupcovia relevantných pracovísk)				
Oblasť	Termín	Zodpovednosť	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Organizácia vzdelávacích aktivít zameraných na scitlivovanie pracovníkov/pracovníčky polície a prehĺbenie ich povedomia o zákonných možnostiach postupu policajných zložiek v prípadoch násillia páchaného na ženách</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje		Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít

<i>Workshopy pre pracovníkov a pracovníčky v oblasti poskytovania špecifických služieb pre ženy zažívajúce násilie</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje		Počet zrealizovaných workshopov
<i>Organizácia vzdelávacích aktivít zameraných na prehĺbenie vedomostí a výmenu dobrej praxe jednotlivých pomáhajúcich profesií, a to buď formou zdieľanie dobrej praxe (tzv. "peer to peer"), alebo organizáciou vzdelávania podľa špecifických potrieb pomáhajúcich profesií</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje		Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít
<i>Vzdelávanie cieľových skupín (komunitní a terénni sociálni pracovníci, mestskí policajti, obecní policajti, zamestnanci okresného úradu v sídle kraja)</i>	2020	Odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR	Operačný program Efektívna verejná správa realizuje Národný projekt s názvom „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“		Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít

<i>Vzdelávanie zamestnancov miestnej samosprávy (napr. z odboru sociálnych vecí, zdravia a rodiny, komunitného centra, terénni sociálni pracovníci a pod.) pre prácu so ženami zažívajúcimi násilie</i>	2021	OZ Savore Banská Štiavnica, OZ Quo vadis Zvolen	vlastné zdroje	Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít
---	------	--	----------------	---

4.2 Multiinštitucionálna spolupráca, podpora a sieťovanie subjektov a inštitúcií v oblasti násilia páchaného na ženách

- Zverejniť zoznam inštitúcií poskytujúcich sociálne služby a iné formy podpory na verejne dostupnom mieste a každý rok ho aktualizovať (poskytnúť do rôznych zariadení v rátane škôl, no najmä do zariadení ako komunitné centrá a pre inštitúcie krízovej intervencie...).
- Vypracovať a vydať základný informačný manuál /materiál ku krízovej intervencii (metodika postupov pre rôzne pomáhajúce profesie).
- Vypracovať plán na vytvorenie odbornej komisie pri BBSK (Komisia pre oblasť pomoci v rámci násilia páchaného na ženách – pravidelné multiinštitucionálne stretnutia, priebežné hodnotenie aktivít v zmysle RAP s návrhom mať na úrovni BBSK hlavnú kontaktnú osobu koordinátora/ku pre predmetnú tému násilia páchaného na ženách (aj deťoch).
- Podpora existujúcich sociálnych služieb (poradenské intervenčné centrum pre obeť násilia) a ich rozvoj v zmysle regionálnej dostupnosti. Rozvíjať regionálne dostupné služby špecializovaného sociálneho poradenstva.
- Prostredníctvom poradenského centra zverejňovať odborné analýzy (materiály, texty) v oblasti násilia páchaného na ženách.
- Podpora organizácií, ktoré poskytujú krízovú intervenciu, poradenstvo ženám.
- Realizácia stretnutí s potencionálnymi zamestnávateľmi žien, v oblasti rekvalifikácie.
- Prostredníctvom webových stránok úradov regionálnej a miestnej samosprávy sprostredkovanie základných informácií a možností pomoci (v obciach a mestách kraja, min. na úrovni okresov + spolupráca s komisiou).

Opatrenie 2.1					
Strategický cieľ	Rozvíjať špecifickú multiinštitucionálnu spoluprácu				
Oblasť	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Monitoring dostupnosti a kvality služieb pre ženy</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje	BBSK, poskytovatelia sociálnych	

<i>zažívajúce násilie a ich deti</i>				služieb a MVO	
<i>Multiinštitucionálna spolupráca na vytvorení alebo inovácií Regionálnych akčných plánov (RAP) s ich následnou realizáciou a evaluáciou</i>	2021	IVPR - KMC	Vlastné zdroje		Počet spolupracujúcich inštitúcií
<i>Vytvorenie a zverejnenie zoznamu inštitúcií na verejne dostupnom mieste a každý rok ho aktualizovať v nadväznosti na osvetové a vzdelávacie aktivity (poskytnúť do rôznych zariadení vrátane škôl, no najmä do zariadení krízovej intervencie...).</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Počet informujúcich inštitúcií
<i>Vypracovanie a publikovanie základného informačného manuálu /materiálu ku krízovej intervencii (metodika postupov pre rôzne pomáhajúce profesie)</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Počet vydaných informačných manuálov
<i>Zriadenie a prevádzkovanie špecializovaného poradenského centra pre ženy z Banskobystrického kraja (môže byť súčasťou už existujúceho zariadenia).</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Počet prevádzkovaných a špecializovaných poradenských centier

<p><i>Vytvorenie kontaktného bodu pre obeť násillia = Informačná kancelária pre obeť trestných činov</i></p> <p><i>Banská Bystrica, poskytujúca základné informácie obetiam trestných činov a v prípade potreby sprostredkujú služby v troch oblastiach – sociálne a psychologické poradenstvo, právne usmernenie a podpora</i></p>	2020	Odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR - Informačná kancelária Banská Bystrica	Operačný program Efektívna verejná správa realizuje Národný projekt s názvom „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť	BBSK, Centrum sociálnych služieb KA, útvary PZ, okresné úrady, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, Jednota dôchodcov Slovenska, Okresné riaditeľstvo PZ Revúca, Mestská polícia Revúca, Okresná prokuratúra Revúca, OR HaZZ Revúca, zástupcovia škôl v okrese Revúca, zástupcovia niektorých obcí a regionálnych združení v okrese Revúca, OLUP Predná Hora	Počet distribuovaných klientov
---	------	---	--	--	--------------------------------

Opatrenie 2.2	
Strategický cieľ	Sieťovať subjekty a inštitúcie v oblasti násillia páchaného na ženách

Oblasť	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Vypracovanie plánu rokovania v rámci kompetentných na ÚBBSK a ďalších inštitúcií (ktoré riešia násilie) pre vytvorenie siete subjektov a inštitúcií</i>	2021	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine - špecializované poradenské centrum pre obeť	Vlastné zdroje	BBSK, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Prijatý RAP na úrovni BBSK
<i>Tvorba multidisciplinárnej pracovnej skupiny Podpora ochrany detí pre násilím</i>	2021	Mesto Banská Bystrica	Vlastné zdroje	ÚPSVR – úrady v rámci BB kraja, registrované organizácie poskytujúce služby obetiam	Počet zorganizovaných stretnutí pracovnej skupiny

4.3 Vytváranie podmienok na začlenenie sa žien a ich rodín - obetí rodovo podmieneného násillia do bežného života

- Poskytovanie špecializovaných služieb a špecializovaného (podľa potreby ženy, resp. dieťaťa – sociálneho, právneho, psychologického....) poradenstva pre ženy (a aj ich deti) formou terénnou, ambulantnou, a v prípade nutnosti aj pobytovou alebo aj spojenou s ubytovaním.
- Vytvorenie ubytovacích kapacít pre krízovú intervenciu – vytváranie tzv. bezpečného bývania na dobu určitú a následne v prípade potreby mať pripravené efektívne formy a možnosti aj dlhodobého bývania, napr. v spolupráci s miestnou samosprávou. Špecializované poradenstvo budú poskytovať existujúce subjekty, (v prípade potreby vzniknú ďalšie) v rámci multiinštitucionálnej spolupráce.
- Podpora kariérneho poradenstva – podpora vzdelávania žien
- Realizácia podporných stretnutí žien, na ktorých bolo páchané násillie

Opatrenie 3.1	
Strategický cieľ	Vytvárať podmienky na začlenenie sa žien a ich rodín – obetí rodovo podmieneného násillia do bežného života

Oblasť	Termín	Zodpovednosť	Financovanie	Spolupracujúce subjekty v regióne	Spôsob hodnotenia
<i>Poskytovanie poradenstva, krízovú intervenciu a asistencie formou telekomunikačných služieb ženám</i>	2021	IVPR – Národná linka pre ženy	Vlastné zdroje		Počet vybavených klientiek
<i>Poskytovanie špecializovaného odborného poradenstva pre ženy a deti – obeť násillia ambulantnou, terénnou, pobytovou, dištančnou formou</i>	2023	Centrum sociálnych služieb KA v Krupine – špecializované poradenské centrum	Vlastné zdroje	BBSK, subjekty poskytujúce pomoc obetiam, ÚPSVR-y, súdy, prokuratúra, polícia	Počet vybavených klientiek – jednorazových aj opakovaných
<i>Poskytovanie poradenstva pre ženy (a aj ich deti), priame aj dištančné konzultácie</i>	2023	DEBORA útulok pre matky s deťmi Banská Bystrica, Dom sv. Vincenta Banská Bystrica, OZ Savore Banská Štiavnica, Útulok pre ženy s deťmi Lučenec, Útulok COR Lučenec, Krízové centrum SOS Rimavská Sobotka	Vlastné zdroje		Počet vybavených klientiek – jednorazových aj opakovaných

<p><i>Poskytovanie poradenstva pre ženy z vylúčených komunit, ktoré zažívajú násilie páchané na ženách</i></p>	<p>2023</p>	<p>Komunitné centrum menšín Veľký Krtíš, Krizové centrum SOS n.o., Nádej deťom, o.z. Banská Bystrica, OZ Únia rómskych materských centier Poltár</p>	<p>Vlastné zdroje</p>	<p>Organizácie poskytujúce špecializované služby obetiam</p>	<p>Počet vybavených klientiek – jednorazových aj opakovaných</p>
<p><i>Poskytovanie terénnych služieb pre ženy (a aj ich detí)</i></p>	<p>2023</p>	<p>Komunitné centrum menšín, Veľký Krtíš, Komunitné centrum Romano Jilo Zvolen</p>	<p>Vlastné zdroje</p>	<p>Organizácie poskytujúce špecializované služby obetiam</p>	<p>Počet vybavených klientiek v teréne</p>
<p><i>Poskytovanie služieb krízovej intervencie pre ženy zažívajúce násilie (a aj ich detí) - akútne vyriešenie krízovej situácie formou pobytovou, na dobu určitú</i></p>	<p>2023</p>	<p>Mesto Banská Bystrica, DEBORA útulok Banská Bystrica, Dom sv. Vincenta v Banskej Bystrici, OZ Centrum sociálnych služieb KA v Krupine, Útulok pre ženy s deťmi, Lučenec, Útulok COR Lučenec, Krízové</p>	<p>Vlastné zdroje</p>	<p>BBSK</p>	<p>Počet vybavených klientiek</p>

		centrum SOS Rimavská Sobota			
<i>Podporovanie poskytovania ubytovania formou nájomných bytov alebo formou využitia neupotrebitel'ného majetku</i>	2023	Mestá a obce: aktuálne Banská Bystrica, Detva, Zvolen, BBSK	Vlastné kapacity	Subjekty poskytujúce pomoc obetiam	Počet ubytovacích jednotiek
<i>Pomoc ženám zažívajúcim násillie formou dobrovoľníckej činnosti (paragraf 52a), a kvalifikačné kurzy</i>	2023	Krizové centrum SOS Rimavská Sobota	Vlastné zdroje	UPSVaR Rimavská Sobota	Počet dobrovoľníckych aktivít
<i>Pomoc ženám zažívajúcim násillie pri činnostiach so starostlivosťou o ich deti (vzdelávanie, hygiena a pod.)</i>	2023	Krizové centrum SOS Rimavská Sobota, Komunitné centrum menšín Veľký Krtíš,	Vlastné zdroje	Komunitné centrá	Počet zúčastnených žien na tejto forme pomoci
<i>Podpora a pomoc ženám a deťom – obetiam násillia možnosťami využitia voľného času, spoločného zdieľania skúseností a pod.</i>	2023	OZ Creativas made Banská Bystrica, OZ Sposa Banská Bystrica,	Vlastné zdroje	Spolupracujúce subjekty poskytujúce služby obetiam	Počet zorganizovaných voľnočasových aktivít zameraných pre cieľovú skupinu

5. Odporúčania:

Pri tvorbe RAP a komunikácii s viacerými subjektami, samosprávami, ako aj samotnými aktérmi zapojenými do realizovaných alebo plánovaných aktivít sa následne javí v Banskobystrickom kraji v budúcnosti ako užitočné:

- zriadenie Koordinačného info-centra v BB s úlohou koordinovať sieťovanie subjektov a poskytovať základné relevantné informácie a distribuovať obeť násillia k adresným, odborným a rýchlym službám – k uvedenej aktivite plánuje svoje aktivity a smerovanie budúcich zdrojov Slovenské misijné hnutie v Banskej Bystrici v možnej spolupráci s BBSK, okresnými mestami kraja, ako aj registrovanými organizáciami poskytujúcimi služby obetiam
- odporúčenie sieťovania subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti pri tvorbe a aktualizácii PHSR a komunitných plánov v jednotlivých samosprávach na území kraja, aktuálne s periodicitou uvedených plánov.

autorky RAP BB SK:

Spracované dňa 18.6.2020

Balogová Slobodníková Martina

Kamenská Jana

Nemcová Lívia

Palečková Edita

Rovňanová Lenka

Surovcová Anna

STRATEGICKÉ DOKUMENTY A SPRÁVY ZASTREŠUJÚCE OBLASŤ RODOVEJ ROVNOSTI V SR

Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009-2013
Národný akčný plán rodovej rovnosti na roky 2010 – 2013
Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2012
Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2011
Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti v SR za rok 2010
Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti v SR za rok 2009 a Príloha k súhrnnej správe o stave rodovej rovnosti v SR za rok 2009
Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti v SR za rok 2008

STRATEGICKÉ DOKUMENTY ZASTREŠUJÚCE OBLASŤ NÁSILIA NA ŽENÁCH V SR

Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a v rodinách (2004)
Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2005 – 2008
Správa o plnení Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2005 – 2008
Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2009 – 2012

ODBOR RODOVEJ ROVNOSTI A ROVNOSTI PRÍLEŽITOSTÍ MPSVR SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Špitálska 4-6-8, 816 43 Bratislava
Kontakt: 02 / 2046 1813, 2046 1819-22
e-mail: sekretariat@employment.gov.sk

Ďalšie informácie k problematike násilia na ženách a rodovej rovnosti nájdete na stránkach prevádzkovaných odborom rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR

www.gender.gov.sk a www.zastavmenasilie.sk

ODBOR PREVENIE KRIMINALITY KANCELÁRIE MINISTRA VNÚTRA SR - INFORMAČNÁ KANCELÁRIA BANSKÁ BYSTRICA

Informačnú kanceláriu Banská Bystrica je možné kontaktovať telefonicky 0961/605790, e-mailom na všeobecnej adrese pomocobetiam@minv.sk, poštou alebo osobne na adrese Štefánikovo nábrežie 7, 974 01 Banská Bystrica.

Všetky informácie a kontakty na Informačné kancelárie sú dostupné na web stránke www.prevenciakriminality.sk v sekcii Pomoc obetiam a v letákoch v podkategórii Brožúry. Doplnkové informácie môžete nájsť na Facebooku Prevencia kriminality.

ORGANIZÁCIE POSKYTUJÚCE ŠPECIFICKÉ SLUŽBY V BANSOBYSTRICKOM
SAMOSPRÁVNOM KRAJI PRE ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE*

Krízové centrum SOS n.o. Školská č. 7, 979 01 Rimavská Sobota

<http://rimavskasobota.virtualne.sk/krizove-centrum-sos.html> 047/ 5811 930 skola@szsrs.edu.sk

Poradňa obetiam násilia Banská Bystrica ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica
<http://www.pomocobetiam.sk/index.htm> 0944 254 406, 048 321 9991
bystrica@pomocobetiam.sk

OZ Creativas made, Jasenie 3, 97675 Jasenie, Mgr. Katarína Solivajsová, 0907 230 457;
ozcreativasmade@centrum.sk <https://www.facebook.com/pg/ozcreativasmade/about/>

OZ Sposa - Familka, Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom Banská Bystrica, Horná 67, 974 01 Banská Bystrica, sposabb@familka.sk; www.familka.sk

OZ Savore, Banská Štiavnica, Ľ. Svobodu 4, 969 01 *Banská Štiavnica*, <https://ozsavore.com/>

Komunitné centrum Romano Jilo, Unionka 8791/48 Zvolen, 0905 229 073,
c.romanojilo.zvolen@gmail.com; www.facebook.com/RomanoJiloZvolen

Quo vadis OZ Zvolen, I. Krasku 7, 960 01 Zvolen, 00421 45 5366 847;
<https://www.quovadisoz.com/>

Centrum komunitného organizovania, Kapitulská 314, 974 01 Banská Bystrica, Námestie mládeže 17, 960 01 Zvolen, Banská Bystrica :048/412 38 80; <https://www.cko.sk/>

Útulok pre ženy s deťmi, Lučenec, Dolná Slatinka č. 271/1, Lučenec, PSČ 984 01, 047/4331681, 047/4331682, 0917464585, dss.slatinkalc@azet.sk; <https://www.dssslatinka.sk/>

Útulok COR Lučenec, Centrum pre občana a rodinu, Vajanského 3063/71B, 98401 Lučenec
Tel.: 047/43 315 66, 0948 341 751; cor@dostojnyzivot.sk, <https://www.dostojnyzivot.sk/kontakt/>

Stredisko evanjelickej diakonie (SED) Horná Mičiná – **DEBORA útulok pre matky s deťmi**, Topoľová 4924/8, 974 01 Banská Bystrica, tel.: 0905 313 717; debora.utulok@gmail.com, www.seddebora.sk

Dom sv. Vincenta v Banskej Bystrici, Kollárova 14, Banská Bystrica 974 01, 048/4147168

OZ Centrum sociálnych služieb KA, Centrum sociálnych služieb KA, Kalinčiakova 781/2 96301 Krupina, 0944 013 112, 0948 122 486, 0903 969 345, css.krupina@gmail.com, www.csska.sk, aninasur@gmail.com; <https://www.facebook.com/CentrumSocialnychSluziebKa>

OZ Únia rómskych materských centier, Rómske materské centrum Slniečko - Poltár; Železničná 711/44, 98701 *Poltár*, beataberkyova@zoznam.sk

Nádej deťom, o.z. Banská Bystrica, Horná strieborná 3, B. Bystrica, 97401; info@nadejdetom.sk; 0907 859 066

Komunitné centrum menšín Veľký Krtíš, J .A. Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš,
<http://www.kcmvk.sk>; +421 474830638 ; +421 908076242; janette.knapekova@gmail.com;

Inštitút pre výskum práce a rodiny vydal túto publikáciu ako súčasť výstupov národného projektu Prevenca a eliminácia rodovej diskriminácie OP ĽZ NP 2018/4.1.2/01., ktorý sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje www.esf.gov.sk